

se šňůrovou keramikou (obr. 8), původně zřejmě umístěný pod mohylovým násypem (Šebela 1999, 49, Pl. 13: 5, 6, Pl. 186: 7a, b, 10a, b). Podobné funerální památky této doby patrně nebyly do krajiny umísťovány náhodně, ale dodržovaly předem stanovená prostorová schémata směřující k vzájemné dohlednosti, motivované snad snahou o vizuální kontrolu nad „krajinou předků“ (k prostorovým analýzám blíže viz Fojtík et al. 2020, 146–148).

Literatura

AMČR: Záznam M-202203945 [cit. 2023-06-14]. Archeologická mapa České republiky.

Fojtík, P., Peška, J., Přichystal, A. 2020: Solitérní mužský hrob kultury se šňůrovou keramikou ze Smržic na Prostějovsku. *Pravěk. Nová řada* 28, 135–166.

Obr. 7. Dobromilice. Hrob 1/2022 s možnou datací do starého eneolitu. Foto P. Fojtík.

Fig. 7. Dobromilice. Grave 1/2022 of a possible Early Eneolithic origin. Photo by P. Fojtík.

Obr. 8. Dobromilice. Dokumentace hrobu kultury se šňůrovou keramikou. Foto P. Fojtík.

Fig. 8. Dobromilice. Corded Ware burial. Photo by P. Fojtík.

Šebela, L. 1999: *The Corded Ware Culture in Moravia and the adjacent Part of Silesia (Catalogue)*. *Fontes Archaeologiae Moraviae* XXVIII. Brno: Archeologický ústav AV ČR Brno.

Šmíd, M., Lečbych, M., Šmerda, J., Kala, J., Limburský, P. 2021: Sídliště a pohřebiště kultury nálevkovitých pohárů v Dambořicích, okr. Hodonín. Příspěvek k poznání pohřebiště s pohřby v natažené poloze. *Archeologické rozhledy* LXXIII(1), 3–47. DOI: 10.35686/AR.2021.1.

Summary

Two inhumation graves of a possible Early Eneolithic origin without grave goods (Fig. 7) and a ‘secondarily disturbed’ solitary Corded Ware burial (Fig. 8) with fragments of pottery vessels, a boar’s tusk and an atypical antler object, possibly used as a belt-buckle hook, were discovered in ‘Nad Alejí’ field (Dobromilice cadastral area, Prostějov District).

Pavel Fojtík

Dryšice (okr. Vyškov)

„Na Čtvrčkách“, parc. č. 1214/7, 201/63–201/70, 201/52, 201/53, 201. Mladší eneolit. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Muzeum Vyškovska, p. o., inv. č. A 128 380 – A 130 066.

Lokalizace: WGS-84: 49.3316083N, 17.0560583E

Během rozšiřování mimoúrovňové křižovatky na dálnici D46 v Dryšicích bylo v letech 2021 a 2022 prozkoumáno 25 archeologických objektů (obr. 9). Většinou se jednalo o sídlištní objekty různého stáří. Část patřila sídlišti z mladší fáze eneolitu.

První výzkumy v místě proběhly již v roce 1981, kdy bylo během stavby dálnice D 46 objeveno v poloze „Na Čtvrčkách“ sídliště z mladšího eneolitu a starší doby bronzové (Čižmář et al. 1983, 73), konkrétně protoúnětické a únětické kultury. Eneolitické sídlištní objekty představovaly většinou různé velké jámy. Větší část objektů tvořily vakovité zahloubené zásobnice, některé obsahovaly i kompletní nádoby či jejich části.

Literatura

Čižmář, M., Geisler, M., Rakovský, I. 1983: Rettungsgrabung in Dryšice. *Přehled výzkumů* 1981, 73, obr. 34–35.

Obr. 9. Dryšice. Pohled z dronu na zkoumanou plochu. Foto I. Čižmář.

Fig. 9. Dryšice. A drone view of the excavation area. Photo by I. Čižmář.

Summary

A total of 25 archaeological features (Fig. 9) were excavated in 2021 and 2022 during an expansion of the grade-separated junction on the D46 motorway in 'Na Čtvrťkách' field (Drystice cadastral area, Vyškov District). In most cases, these were settlement pits of various sizes, the majority of which were storage pits with some of them containing complete pottery vessels. Part of the features can be dated to the later phases of the Eneolithic and the Early Bronze Age.

Blanka Mikulková

Chvalnov-Lísky (k. ú. Lísky, okr. Kroměříž)

„Kletiny“.

Kultura zvoncovitých pohárů. Sídliště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.1693714N, 17.2211893E; 49.1708640N, 17.2238294E

Záchraný archeologický výzkum na lokalitě Chvalnov – Lísky I „Kletiny“ proběhl ve dnech 3. 1. – 4. 2. 2022 v rámci přípravy stavby VTL plynovodu Moravia. Zachycena byla část rozsáhlého sídlištního objektu kultury zvoncovitých pohárů (obr. 10, 11). Rozměry prozkoumané části byly 14 × 10 m, mimo plochu stavby dále zasahoval zbytek výkopu o neznámé velikosti, celková délka objektu byla proto větší, možná až dvojnásobná (28 m). Z výplně objektu pochází velké množství keramických fragmentů včetně několika celých nádob. Ve většině případů jde o obvyklou užitkovou keramiku bez zdobení. Mezi zdobené kusy lze zařadit mísy s rozšířeným okrajem, zdobené rytou klikatkou a malé zlomky zvoncovitých pohárů. Ze zvláštních keramických tvarů je možné zmínit minimálně dvě keramické lžičky. Kromě keramiky obsahovala výplň i větší množství štípané industrie včetně dvou silicovitých šipek a jednu drobnou broušenou kamennou sekerku.

Prozkoumaný objekt představuje další část již dříve zkoumaného sídliště (Popelka 2015). Oproti staršímu výzkumu se ale podařilo několikanásobně navýšit množství získaných artefaktů z několika desítek na několik tisíc. Ačkoliv se nejde blíže vyjádřit k celkové osídlené ploše, je zřejmé, že šlo o strategickou polohu v krajině, umožňující vizuální kontrolu části údolí Litavky a území v okolí současné obce Strážky.

Obr. 10. Chvalnov-Lísky. Půdorys velkého sídlištního objektu kultury zvoncovitých pohárů. Foto V. Záhorák.

Fig. 10. Chvalnov-Lísky. A plain view of the large Bell Beaker feature. Photo by V. Záhorák.

Literatura

Popelka, M. 2015: *Lísky 2015, Kletiny. Realizace geologického průzkumného vrtu Lísky-1*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX201700810. [cit. 2023-03-17]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-201700810>.

Obr. 11. Chvalnov-Lísky. Profil nehlubší části sídlištního objektu kultury zvoncovitých pohárů. Foto V. Záhorák.

Fig. 11. Chvalnov-Lísky. A profile view of the deepest part of the Bell Beaker feature. Photo by V. Záhorák.

Summary

A large feature of the Bell Beaker culture with an amount of pottery and chipped stone industry finds in its infill (Fig. 10, 11) was discovered in the route of the Moravia high-pressure gas pipeline in the Chvalnov-Lísky cadastral area (Kroměříž District). It was probably part of a settlement complex, including several smaller features previously found nearby.

Vít Záhorák

Koryčany (okr. Kroměříž)

„Nad Loukami“.

Kultura se šňůrovou keramikou. Hrob. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.1141812N, 17.1467755E; 49.1151698N, 17.1469533E; 49.1141228N, 17.1475276E; 49.1152544N, 17.1476848E

Záchraný archeologický výzkum na lokalitě Koryčany „Nad Loukami“ proběhl v dnech 2.–3. 5. 2022 v rámci přípravy stavby VTL plynovodu Moravia. Ve zkoumané ploše byl zachycen mělký objekt nepravidelného půdorysu, interpretovaný jako hrob. V jeho výplni se našlo pět částečně zachovalých keramických nádob a část retušované silicové čepele. Nádoby se koncentrovaly při východní a západní hraně objektu, uprostřed se nacházel prázdný prostor. Kostra tvořící vlastní pohřeb se nedochovala. Původní osa pohřbu byla dle tvaru hrobové jámy a uložení hrobové výbavy sever–jih. Na základě analýzy keramického inventáře byl hrob přisouzen kultuře se šňůrovou keramikou (obr. 12).

Nález tohoto hrobu představuje zástupce již třetí skupiny většího pohřebního okrsku kultury se šňůrovou keramikou v údolí Kyjovky, západně od obce Koryčany. První hroby byly